

B1 NOTITIE “PARAMETERS EIGEN BIJDRAGE WMO 2017”

Michiel Hartholt/7 december 2016/Versie collegebehandeling

0. Doel notitie

Het doel van deze notitie is om tot een keuze te komen hoe de gemeentelijke eigen bijdrageregeling Wmo er vanaf 1 januari 2017 zal uitzien. Deze notitie bevat 3 scenario's, waaronder 1 voorkeursscenario (scenario 3).

Het gekozen scenario wordt per 1 januari 2017 verwerkt in het gemeentelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning 2017 (collegeverantwoordelijkheid) en wordt uiterlijk per 8 december 2016 aangeleverd bij de uitvoeringsorganisatie CAK.

1. Aanleiding

Het Kabinet heeft op Prinsjesdag 2016 aangekondigd de eigen bijdrage Wmo in 2017 te zullen verlagen. Gecommuniceerd is dat, nu het beter gaat met Nederland, huishoudens in de eigen bijdrageregeling van de Wmo er allemaal op vooruit zullen gaan.

Het Kabinet wil hierbij in het bijzonder *eenverdieners met een chronisch zieke partner* tegemoet komen. De kans dat eenverdienerhuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, ondersteuning ontvangen vanuit de Wmo acht het Kabinet relatief groot. Daarom wordt ervoor gekozen om de compensatie via de Wmo-eigen bijdrage te laten lopen, waarbij één van de vier huishoudtypen (meerpersoonshuishoudens, niet (beiden) AOW-gerechtigde leeftijd) sterk wordt bevoordeeld boven de ander drie huishoudtypen¹. Maar ook de andere huishoudtypen profiteren volgens het Kabinet van de verlaagde eigen bijdrage, waardoor in totaal circa 290.000 huishoudens in meer of mindere mate profijt zullen hebben.

Dit rijksbesluit leidt tot een gewijzigd landelijk Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 per 1 januari 2017. En aangezien deze AMvB de wettelijke leidraad is voor het gemeentelijk eigen bijdragebeleid, zullen gemeenten hun eigen bijdragebeleid opnieuw onder de loep moeten nemen. Dit geldt in het bijzonder voor gemeenten die momenteel reeds een versoepeld eigen bijdragebeleid voeren, zoals Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen en Vaals². Dit omdat **de wijzigingsvoorstellen van het Kabinet – over de volle breedte – slechter uitpakken voor onze Wmo-gebruikers dan het huidige gemeentelijk beleid.**

Dit betekent dat het Kabinetsbesluit acuut leidt tot een heroriëntatie op de gemeentelijke eigen bijdrage parameters, waarmee het eerder genomen besluit van het PHO Maastricht-Heuvelland om deze parameters voor 2017 ongewijzigd te laten, nu ter discussie staat.

Het kabinet trekt hier 50 miljoen euro voor uit. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het gemeentefonds en zal worden verdeeld via de integratie-uitkering Sociaal domein volgens het

¹ Voor ongeveer 12.000 niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens (landelijke cijfers) leidt de maatregel tot een aanzienlijke verlaging van eigen bijdrage voor Wmo-ondersteuning. Van deze groep betalen huishoudens tot een inkomen tot € 35.000 zelfs géén eigen bijdragen meer, waarmee het voordeel voor deze personen, volgens het Kabinet, kan oplopen tot zo'n 1400 euro. De inschatting is dat met de maatregel circa 60% van de totale doelgroep alleenverdieners met chronisch zieke partner wordt bereikt.

² Valkenburg a/d Geul past de landelijke parameters toe.

objectieve verdeelmodel Wmo 2015. Het maakt bij de verdeling geen verschil of gemeenten al of niet eerder de eigen bijdrage in het voordeel van hun inwoners hebben verlaagd.

2. Parameters eigen bijdrage Wmo 2016 en 2017

In deze paragraaf wordt de wijziging per 1 januari 2017 inzichtelijk gemaakt door in te zoomen op (1) de landelijke eigen bijdrage parameters 2016, (2) de verlaagde Maastricht-Heuvelland³ parameters 2016 en (3) de nieuwe landelijke parameters 2017. Tevens wordt in paragraaf 2.4 inzicht gegeven in inkomens en huishoudtypen van personen die een eigen bijdrage betalen. Paragraaf 2.5 gaat tenslotte in op de tweede grondslag die relevant is voor de bepaling van de eigen bijdrage: de (fictieve) kostprijs van de verstrekte voorziening.

2.1 Maximaal mogelijke eigen bijdrage

Uitgangspunt van het rijksbeleid is dat mensen die zorg/ondersteuning ontvangen via een Wmo-maatwerkvoorziening, daarvoor ook *naar vermogen* een bijdrage in de kosten betalen⁴. Hierbij geldt dat mensen (maximaal) de kostprijs van de ontvangen voorziening betalen, *tenzij* het inkomen van de ondersteuningsbehoevende en eventueel zijn/haar partner dit niet toestaat. In dit laatste geval betaalt iemand een maximale eigen bijdrage afgestemd op zijn/haar inkomen. Uit onderzoek blijkt dat ± 80% van de ondersteuningsbehoevenden niet de kostprijs betaalt, maar de (lagere) maximaal mogelijke periodebijdrage op basis van hun inkomen. En ± 20% betaalt dus de kostprijs van de ontvangen ondersteuning.

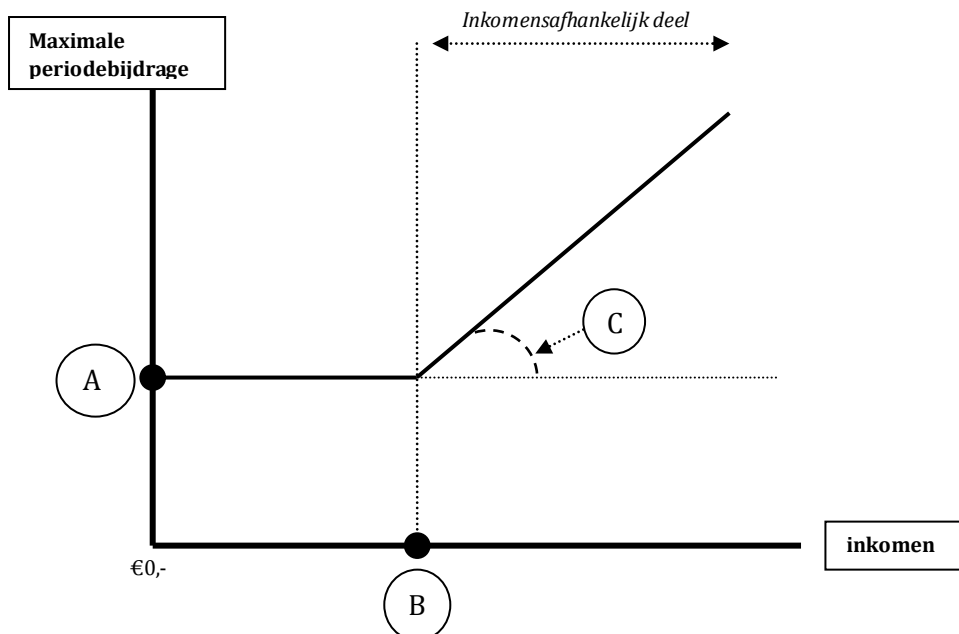
Dit beleid is uitgewerkt in het (landelijke) Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. In deze AMvB staan de regels opgenomen ten aanzien van het eigen bijdragebeleid Wmo dat gemeenten mogen voeren. Kort gezegd regelt de AMvB het maximum aan eigen bijdrage Wmo dat per vier weken van de ondersteuningsbehoevende – naar vermogen - gevraagd mag worden. De gemeenteraad mag – rekeninghoudend met de voorschriften uit de AMvB - wel een lagere bijdrage opleggen aan haar ondersteuningsbehoevenden, maar geen hogere. En mocht de gemeente besluiten tot een versoepeld eigen bijdragebeleid, dan moeten wijzigingen voor alle groepen huishoudens *in gelijke mate* worden doorgevoerd (in procentuele zin).

³ Voor de leesbaarheid van deze notitie wordt korthedshalve gesproken over Maastricht-Heuvelland. Dit moet echter gelezen worden als de Maastricht-Heuvellandgemeenten excl. Valkenburg a/d Geul

⁴ Behoudens uitzonderingen, zoals rolstoelen, merendeel voorzieningen voor personen > 18 jaar ,Vervoer op Maat.

2.2 Berekening van de maximaal mogelijke eigen bijdrage

De berekening van de maximaal mogelijke periodebijdrage op basis van het (gezamenlijk) inkomen kan als volgt grafisch inzichtelijk worden gemaakt.

De letters A, B en C in bovenstaande weergave worden allereerst kort omschreven zodat duidelijk is wat iedere parameter 'doet'.

A. *Basisbijdrage tot aan de inkomensgrens (zie punt B.)*

Dit is de minimaal mogelijke eigen bijdrage, welke dan ook door alle ondersteuningsbehoevenden wordt betaald. Dus een forfaitaire bijdrage en daarmee inkomensafhankelijk tot het moment dat de inkomensgrens wordt bereikt (zie onder B).

Gemeentelijke vrijheid: gemeenten mogen dit forfaitaire bedrag verlagen, maar enkel in gelijke mate voor alle groepen huishoudens.

B. *Het startpunt van het inkomensafhankelijke deel (het inkomensbedrag)*

Huishoudens met een bijdrageplichtig inkomen hoger dan het inkomensbedrag betalen - bovenop de forfaitaire bijdrage (genoemd hiervoor onder A) - een inkomensafhankelijke bijdrage over inkomen *vanaf* het inkomensbedrag. Het percentage van het meerinkomen waarmee dan rekening wordt gehouden, staat genoemd bij punt C. En hier geldt dat sprake is van vier verschillende bedragen voor de vier verschillende groepen huishoudens.

Gemeentelijke vrijheid: gemeenten mogen dit inkomensbedrag verhogen, maar enkel in gelijke mate voor alle groepen huishoudens.

C. *Het marginaal tarief*

Huishoudens betalen een percentage over het deel van het bijdrageplichtige inkomen dat

boven het startpunt van het inkomensafhankelijke deel ligt. Deze bijdrage wordt opgeteld bij de basisbijdrage (zie punt A.).

Gemeentelijke vrijheid: gemeenten mogen dit percentage verlagen, maar enkel in gelijke mate voor alle groepen huishoudens.

Vervolgens worden de cijfers in beeld gebracht die horen bij de 3 varianten: (1) de landelijke eigen bijdrage parameters 2016, (2) de verlaagde Maastricht-Heuvelland parameters 2016 en (3) de nieuwe (versoepelde) landelijke parameters 2017.

Groepen huishoudens		A. Basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder Inkomensbedrag (punt B.)	B. Inkomensbedrag	C. Marginaal tarief
1. Eenpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 19,40	€ 22.486	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 22.486	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 22.632	12,5%
2. Eenpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 19,40	€ 16.887	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 16.887	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 17.033	12,5%
3. Meerpersoonshuishoudens, niet (beiden) AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 27,80	€ 28.177	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 28.177	10%
	2017: landelijke parameters	€ 0,00	€ 35.000	12,5%
4. Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 27,80	€ 23.374	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 23.374	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 23.525	12,5%

2.3 Eerste conclusies

Op basis van bovenstaande 3 varianten, maar specifiek op basis van de vergelijking van de Maastricht-Heuvelland parameters 2016 en de nieuwe landelijke parameters 2017, kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

1. Maastricht-Heuvelland heeft per 1 januari 2015 de basisbijdrage voor alle huishoudensgroepen lager vastgesteld dan de landelijke parameters⁵. Dit heeft nu echter uiteenlopende gevolgen:
 - a. De basisbijdrage voor eenpersoonshuishoudens (punt A.) is in Maastricht-Heuvelland *lager* dan het Kabinet nu voorstelt per 2017 (namelijk €14,55 i.p.v. €17,50);
 - b. De basisbijdrage voor meerpersoonshuishoudens (punt A.) is in Maastricht-Heuvelland *hoger* dan het Kabinet nu voorstelt per 2017.
 - i. Meerpersoonshuishoudens die beiden de AOW-gerechtigde leeftijd hebben, betalen nu €20,85 en in 2017 €17,50.
 - ii. Echter, meerpersoonshuishoudens waarbij één of beide partners nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, betalen nu € 20,85 en in 2017 €0,- (!).

⁵ Dit ter (gedeeltelijke) compensatie/repairatie van de per 1 januari 2015 weggevallen Wtcg-korting op de eigen bijdrage Wmo

2. Het inkomensbedrag (punt B.) is in Maastricht-Heuvelland niet aangepast ten opzichte van de landelijke parameters. Voor 2017 zien we toch een opmerkelijk verschijnsel. Daar waar bij 3 groepen huishoudens een lichte stijging van het inkomensbedrag wordt doorgevoerd in 2017 (inflatiecorrectie), zien we bij de groep meerpersoonshuishoudens waarbij één of beide partners nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt een forse sprong (van €28.177 naar € 35.000). Dit betekent dat deze groep tot aan een bijdrageplichtig inkomen van € 35.000 enkel de basisbijdrage betaalt, zijnde €0,-. Pas boven dit bedrag gaat men een eigen bijdrage betalen (zie punt 4).
3. Gezien punt 1.b.ii en punt 2 kan geconstateerd worden dat het principe van gelijkmatig doorvoeren van wijzigingen niet door het Kabinet wordt gehanteerd. Voor gemeenten blijft dit principe echter wel leidend.
4. Maastricht-Heuvelland heeft per 1 januari 2015 het marginaal tarief (punt C.) voor alle huishoudensgroepen lager vastgesteld dan de landelijke parameters. Dit heeft nu als gevolg dat het marginaal tarief in Maastricht-Heuvelland *lager* is dan hetgeen het Kabinet voorstelt per 2017 (namelijk 10% i.p.v. 12,5%).

2.4 Verdeling inkomenscategorieën en huishoudtype

Om een goede afweging te kunnen maken, is het van belang (globaal) inzicht te hebben in de spreiding van aantal klanten over inkomenscategorieën en huishoudtypen. In onderstaand overzicht wordt dit inzicht op basis van klanten met een HbH-indicatie (gemeente Maastricht). Dit is de grootste groep binnen het totaal aan ondersteuningsbehoevendenden die een eigen bijdrage betalen. Bij de berekeningen in deze notitie is uitgegaan van onderstaande verdeling over huishoudentypen en inkomensverdeling.

Klanten HbH naar huishoudtype en inkomen 2016 - Maastricht (eenheid: personen, bron: CAK)						
	éénpersoons, 65-	éénpersoons, 65+	meerpersoons, één of beiden 65-	meerpersoons, 65+	huishoudtype onbekend	TOTAAL
ink tot € 5.000	8	2	0	0	1	11
ink € 5.000-10.000	15	94	0	1	1	111
ink € 10.000-12.500	33	129	0	0	3	165
ink € 12.500-15.000	248	639	1	1	27	916
ink € 15.000-16.000	35	178	0	1	9	223
ink € 16.000-17.500	46	307	4	15	12	384
ink € 17.500-20.000	66	343	21	63	21	514
ink € 20.000-22.500	32	208	15	82	20	357
ink € 22.500-25.000	18	118	14	91	20	261
ink € 25.000-30.000	22	120	16	109	30	297
ink € 30.000-35.000	9	56	15	43	17	140
ink € 35.000-40.000	6	30	11	21	12	80
ink € 40.000-45.000	2	18	4	12	6	42
ink € 45.000-50.000	1	11	3	4	0	19
ink vanaf € 50.000	2	29	1	15	10	57
ink onbekend (wordt opgevraagd)	0	0	0	0	257	257
TOTAAL	543	2282	105	458	446	3834
PROCENTUEEL	14%	60%	3%	12%	12%	100%

2.5 Grondslag 2: de (fictieve) kostprijzen van voorzieningen

Deze notitie gaat primair over de parameters die bepalend zijn voor het berekenen van de *maximale eigen bijdrage* die iemand kan betalen op basis van huishoudtype en inkomen. Men betaalt deze maximale eigen bijdrage indien men de kostprijs niet kan betalen. Zoals eerder in deze notitie is vermeld, blijkt uit de brondata van het CAK dat $\pm 80\%$ van de ondersteuningsbehoevenden niet de daadwerkelijke kostprijs betaalt, maar de (lagere) maximaal mogelijke periodebijdrage op basis van hun inkomen. En $\pm 20\%$ betaalt dus de daadwerkelijk kostprijs van de ontvangen ondersteuning, welke daarmee onder de maximaal mogelijke eigen bijdrage in het individuele geval ligt. Deze groep zal overigens in 2017 worden teruggebracht naar $\pm 15\%$ aangezien de groep 'meerpersoonhuishoudens, één of beiden niet AOW-gerechtigd' – met een aandeel van $\pm 5\%$ - grotendeels vrijgesteld wordt van het betalen van een eigen bijdrage, dan wel een beperkte eigen bijdrage betaalt die dan meestal lager is dan de kostprijs.

De kostprijs van de ontvangen voorziening is daarmee een tweede bepalende grondslag in het gemeentelijk eigen bijdragebeleid. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning kennen we zowel daadwerkelijk kostprijzen als grondslag (bijv. de échte uurprijs HH of de huurprijs van een verstrekt hulpmiddel) als fictieve kostprijzen (bijv. de fictieve eenheidsprijs voor begeleiding individueel en groep).

Voorgesteld wordt om deze tweede grondslag ongewijzigd te laten in 2017 (behoudens eventuele indexering).

Dit houdt daarmee ook in dat er voor de groep personen die de (fictieve) kostprijs in 2017 betaalt ($\pm 15\%$), er niets verandert in de hoogte van de eigen bijdrage *tenzij* zij door de gewijzigde parameters geconfronteerd worden met een lagere maximaal mogelijke eigen bijdrage, waardoor zij dan de (lagere) maximaal mogelijke eigen bijdrage gaan betalen.

Hierbij kan nog worden opgemerkt dat ook de ingreep van het Rijk in de landelijke regelgeving *niets* verandert aan de hoogte van de kostprijzen van voorzieningen per gemeente. Door toch te stellen dat iedereen er in 2017 op vooruit zal gaan, heeft het Rijk zodoende meer beloofd dat het kan waarmaken.

Met de verlaging van de parameters in 2017 is het wel de verwachting dat de groep die in 2017 niet de daadwerkelijke kostprijs betaalt, maar de (lagere) maximaal mogelijke periodebijdrage op basis van hun inkomen, zal toenemen.

3. Scenario's voor nieuwe parameters eigen bijdrage Wmo 2017

Er zijn 3 scenario's uitgewerkt in deze notities.

1. De huidige gemeentelijke parameters 2016 ongewijzigd laten in 2017
2. Overnemen landelijke parameters 2017 in gemeentelijk EB-beleid 2017
3. Verlaagde gemeentelijke parameters 2017 t.o.v. landelijke parameters 2017

3.1 SCENARIO 1: Ongewijzigde gemeentelijke parameters 2016 in 2017

Over dit scenario kunnen we kort zijn; dit is geen optie. De nieuwe landelijke parameters bepalen de nieuwe uitgangspositie op basis waarvan gemeenten hun beleidsvrijheid kunnen invullen. Het is hierbij niet mogelijk om het huidige gemeentelijk beleid ongewijzigd voort te zetten c.q. een constructie te ontwikkelen waarmee de huidige situatie ongewijzigd kan worden voortgezet. Daarvoor zijn de wijzigingen van het Rijk nu te ingrijpend, met name richting de groep *meerpersoonshuishoudens, niet (beiden) AOW-gerechtigde leeftijd*. Hierbij speelt in belangrijke mate dat het Rijk nu selectief één groep heeft bevoordeeld ten opzichte van de andere drie huishoudtypen, terwijl gemeenten enkel wijzigingen in gelijke mate mogen doorvoeren op alle (4) huishoudensgroepen.

3.2 SCENARIO 2: Overnemen landelijke parameters 2017 in gemeentelijk EB-beleid 2017

Het is een mogelijkheid om aan te sluiten bij de landelijke parameters 2017, zoals gemeenten in Maastricht-Heuvelland dat ook in de periode 2007 tot 2015 hebben gedaan (en Valkenburg ook nu nog doet).

De verschillen tussen de gemeentelijke parameters 2016 en de nieuwe landelijke parameters 2017 zijn als volgt:

Groepen huishoudens		A. Basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder Inkomensbedrag (punt B.)	B. Inkomensbedrag	C. Marginaal tarief
1. Eenpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 22.486	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 22.632	12,5%
2. Eenpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 16.887	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 17.033	12,5%
3. Meerpersoonshuishoudens, niet (beiden) AOW-gerechtigde leeftijd	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 28.177	10%
	2017: landelijke parameters	€ 0,00	€ 35.000	12,5%
4. Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 23.374	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 23.525	12,5%

Hieruit kunnen we het volgende concluderen, bij overname van de landelijke parameters 2017:

- Eenpersoonshuishoudens** zullen per 4 weken minimaal €17,50 gaan betalen i.p.v. €14,55. Daarnaast gaan zij over het gedeelte boven het inkomensbedrag 12,5% betalen i.p.v. 10%.
Op jaarbasis kunnen de meerkosten voor deze groep zich ontwikkelen van minimaal €38,35 tot €1.097,93 voor de hoogste inkomens. Zoals uit de tabel in paragraaf 2.4 blijkt, behoort zo'n 80% van het totaal aantal EB-klienten tot deze groep, waarmee de (negatieve) impact zeer groot is.
- Meerpersoonshuishoudens, één of beiden niet AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken €0,00 (!) gaan betalen i.p.v. €20,85. Zij betalen dus geen bijdrage tot aan het verhoogde inkomensbedrag. Pas vanaf €35.000,- gaan zij 12,5% betalen. Op dit moment betalen zij 10% vanaf €28.177.
Deze (kleine) groep gaat er zodoende het meest op vooruit. De grootste besparingen worden gerealiseerd bij de lage en midden inkomensgroep tot €45.000 . Zij besparen tussen minimaal € 271,05 en maximaal €953,35 op jaarbasis. Vanaf € 45.000 euro nemen de besparingen geleidelijk af tot uiteindelijk €78,35 op jaarbasis bij hoge inkomens (€70.000,-).
- Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken minimaal €17,50 gaan betalen i.p.v. €20,85. Daarnaast gaan zij over het gedeelte boven het inkomensbedrag 12,5% betalen i.p.v. 10%.
Deze groep bespaart enkel bij de lage inkomens tot €27.000,- (€43,55 tot €21,78 op jaarbasis). Vanaf een inkomen van €27.500 lopen de meerkosten op van €40,72 naar €1.103,23 op jaarbasis

Samenvattend:

Voordelen	Nadelen
Flink lagere EB voor alle meerpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd die hun inkomensafhankelijk maximum betalen, vooral de lage en midden inkomensgroep tot €45.000. Het betreft hier echter een zeer kleine groep (<5%)	Hogere EB voor alle eenpersoonshuishoudens die hun inkomensafhankelijk maximum betalen (deze groep heeft een aandeel van zo'n 80%)
Lagere EB voor meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd die hun inkomensafhankelijk maximum betalen, maar enkel voor de lage inkomens tot €27.000	Hogere EB voor meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd vanaf €27.000 die hun inkomensafhankelijk maximum betalen
Door hogere EB-inkomsten wordt de druk op de gemeentelijke begroting verlaagd.	Doordat dit scenario in de breedte negatief uitpakt voor de meeste Wmo-ers die een EB betalen, sluit dit niet aan bij de gemeentelijke visie en bij de landelijk uitgedragen boodschap dat de EB voor iedereen verlaagd wordt in 2017
	Dit voorstel heeft enkel effect op personen die hun inkomensafhankelijk maximum betalen. Personen die de kostprijs betalen van de voorziening (± 15 % van de totale groep EB-betalers) merken niets van de verlaging van de parameters omdat de (fictieve) kostprijzen ongewijzigd blijven in voorliggend voorstel.

3.3 SCENARIO 3: Verlaagde gemeentelijke parameters 2017 t.o.v. landelijke parameters 2017

Per 1 januari 2015 hanteren gemeenten in Maastricht-Heuvelland lagere EB-parameters dan landelijk bepaald. Ook per 1 januari 2017 is het mogelijk om (opnieuw) een soepeler gemeentelijke eigen bijdragebeleid te voeren. In dit (voorkeurs)scenario wordt een realistisch voorstel gedaan⁶.

Uitgangspunt in dit scenario is dat alle 4 de huishoudtypen in 2017 een lagere EB betalen dan in 2016 (bij gelijkblijvende omstandigheden). Rekening houdend met het voorschrift dat alle wijzigingen die de gemeente doorvoert *in gelijke mate* moeten plaatsvinden, wordt de volgende systematiek voorgesteld:

1. Parameter A: de basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder het inkomensbedrag wordt voor alle huishoudtypen op **80%** gesteld van hetgeen landelijk is bepaald;
2. Parameter B: de inkomensbedragen worden **ongewijzigd** gelijk gesteld aan hetgeen landelijk is bepaald (overeenkomstig het gemeentelijk beleid in 2016);
3. Parameter C: De inkomensafhankelijke bijdrage – het marginaal tarief – wordt voor alle huishoudtypen vastgesteld op **80%** van hetgeen landelijk is bepaald. Dit percentage blijft hiermee gelijk aan het gemeentelijk beleid in 2016.

Dit scenario leidt tot de volgende parameters:

Groepen huishoudens		A. Basisbijdrage per 4 weken voor inkomens onder Inkomensbedrag (punt B.)	B. Inkomensbedrag	C. Marginaal tarief
1. Eenpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 19,40	€ 22.486	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 22.486	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 22.632	12,5%
	2017: verlaagde parameters M-H	€ 14,00	€ 22.632	10,0%
2. Eenpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 19,40	€ 16.887	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 14,55	€ 16.887	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 17.033	12,5%
	2017: verlaagde parameters M-H	€ 14,00	€ 17.033	10,0%
3. Meerpersoonshuishoudens, niet (beiden)AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 27,80	€ 28.177	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 28.177	10%
	2017: landelijke parameters	€ 0,00	€ 35.000	12,5%
	2017: verlaagde parameters M-H	€ 0,00	€ 35.000	10,0%
4. Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd	2016: landelijke parameters	€ 27,80	€ 23.374	15%
	2016: verlaagde parameters M-H	€ 20,85	€ 23.374	10%
	2017: landelijke parameters	€ 17,50	€ 23.525	12,5%
	2017: verlaagde parameters M-H	€ 14,00	€ 23.525	10,0%

⁶ Uiteraard zijn hier ook andere varianten in mogelijk

Toepassing van deze verlaagde gemeentelijke parameters 2017 heeft het volgende effect ten opzichte van de gemeentelijke parameters 2016. Dit is namelijk hetgeen de eigen bijdragebetaler direct merkt in zijn portemonnee.

Daarnaast wordt in de cursieve tekst de vergelijking gemaakt tussen de landelijke parameters 2017 en de verlaagde gemeentelijke parameters 2017. Dit effect is echter onzichtbaar voor eigen bijdragebetalers omdat het CAK dit niet communiceert (zie verder hieronder bij 'Communicatie'):

- **Eenpersoonshuishoudens** zullen per 4 weken minimaal €14,00 gaan betalen i.p.v. €14,55. Daarnaast blijven zij over het gedeelte boven het inkomensbedrag 10% betalen. Dit leidt op jaarbasis tot (kleine) besparingen voor deze groep, van minimaal €7,15 tot €21,75.

Let op: hoewel onzichtbaar voor deze personen, is de besparing door de gemeentelijke parameters 2017 ten opzichte van de landelijke parameters 2017 tussen de € 45,50 en €1.119,68 per jaar.

- **Meerpersoonshuishoudens, één of beiden niet AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken €0,00 (!) gaan betalen i.p.v. €20,85. Dit is landelijk bepaald en de gemeentelijke parameters hebben hierop geen invloed. Zij betalen dus geen bijdrage tot aan het verhoogde inkomensbedrag. Vanaf €35.000,- gaan zij 10% betalen over het meerinkomen. In 2016 betaalde deze groep nog vanaf €28.177,- een marginaal tarief van 10%.

Deze (kleine) groep gaat er het meest op vooruit. De lage en midden inkomensgroep tot €35.000 bespaart tussen minimaal € 271,05 en maximaal € 953,35 op jaarbasis. Vanaf € 35.000 blijven de besparingen constant op € 953,35 op jaarbasis.

Let op: het verlagen van het marginaal tarief naar 10% door de gemeenten in 2017, leidt tot verdere, maar eveneens voor deze personen onzichtbare besparingen ten opzichte van de landelijke parameters 2017, tot €875,- per jaar.

- **Meerpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigde leeftijd** zullen per 4 weken minimaal €14,00 gaan betalen i.p.v. €20,85. Daarnaast blijven zij over het gedeelte boven het inkomensbedrag 10% betalen. Deze groep bespaart bij lage inkomens tot €23.525 een bedrag van €89,05 op jaarbasis. Vanaf € 23.525 blijven de besparingen constant op € 104,15 op jaarbasis.

Let op: hoewel onzichtbaar voor deze personen, is de besparing door de gemeentelijke parameters 2017 ten opzichte van de landelijke parameters 2017 tussen de € 45,50 en €1.119,68 per jaar.

Samenvattend:

Voordelen	Nadelen
Lagere EB voor alle eenpersoonshuishoudens die hun inkomensafhankelijk maximum betalen, echter in beperkte mate (deze groep heeft een aandeel van zo'n 80%)	Door (opnieuw) lagere EB-inkomsten wordt de druk op de gemeentelijke begroting verhoogd. Doorgerekend moet worden in hoeverre de Rijkscompensatie (landelijk €50 mln.) hierin mogelijk verlichting brengt. ⁷
Lagere EB voor alle meerpersoonshuishoudens die hun inkomensafhankelijk maximum betalen.	Dit voorstel heeft enkel effect op personen die hun inkomensafhankelijk maximum betalen. Personen die de kostprijs betalen van de voorziening (± 15 % van de totale groep EB-betalers) merken niets van de verlaging van de parameters omdat de (fictieve) kostprijzen ongewijzigd blijven in voorliggend voorstel.
De meerpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigde leeftijd die hun inkomensafhankelijk maximum betalen, gaan er het meest op vooruit, conform wens om eenverdieners met een chronisch zieke partner tegemoet te komen.	
Doordat dit scenario positief uitpakt voor alle Wmo-ers die een EB betalen op basis van hun inkomensafhankelijk maximum, sluit dit scenario aan bij de gemeentelijke visie en bij de landelijk uitgedragen boodschap dat de EB verlaagd wordt in 2017	

Communicatie

We worden in dit proces geconfronteerd met 'wet van de remmende voorsprong' omdat wij reeds 2 jaar een verlaagd eigen bijdragebeleid voeren. De verwachtingen t.a.v. de daling van de EB zijn door het Rijk echter flink opgevoerd, zodat onze inwoners – vooral de grootste groep eenpersoonshuishoudens - de door ons doorgevoerde verlaging wellicht teleurstellend vinden. We moeten dan ook goed uitleggen dat:

- onze gemeenten reeds vanaf 1 januari 2015 een versoepeld eigen bijdragebeleid voeren waar onze inwoners dus al 2 jaar de vruchten van plukken.
- Het Rijk nu ook heeft geconstateerd dat het EB-beleid socialer kan, maar vervolgens komt met een voorstel dat – in de breedte – slechter uitpakt dan het beleid dat onze gemeenten reeds voerden. Wij moeten goed uitleggen dat wij (opnieuw) een lager EB-beleid voeren dan het Rijk voorschrijft.

Het uitdragen van deze boodschap wordt bemoeilijkt omdat dit voordeel onzichtbaar blijft voor de individuele klant wegens het ontbreken van een referentiepunt. Op de factuur van het CAK staat immers niet het bedrag dat volgens de landelijke parameters geïnd had kunnen worden, met daaronder het bedrag dat de klant in onze gemeenten daadwerkelijk betaalt, waarmee het voordeel c.q. de gemeentelijke compensatie zichtbaar zou zijn.

Met de afdeling Communicatie en het CAK wordt bekeken hoe dit adequaat gecommuniceerd kan worden.

⁷ Het precieze macro-effect van dit scenario op onze begroting kan niet berekend worden omdat het CAK (nog) geen adequate berekeningen kan uitvoeren afhankelijk van een gekozen scenario.